

Tárgyak:	Vaskályha (vadász ábrázolással); Gusseisenofen mit Jagdszene;
Intézmény:	Kismarosi Sváb Muzeális Gyűjtemény Kossuth Lajos út 21. 2623 Kismaros +36 (20) 9234-714 info@kismarosifalumzeum.hu
Gyűjtemények:	A hétköznapi élet tárgyai
Leltári szám:	KFM 2009.488.1.1.-1.12.

Leírás

Az alul nyolcszögletes, felül hengeres – jelentős összsúlyú – kályha 8 öntöttvas részből áll, amely így könnyen összeállítható. A négy lábát levélminta és oroszlánkarom díszíti. A tüzelőajtaján egy fantáziafej látható fáklyával. A felső hengeres részének első oldalán található domborművön reneszánsz viseletben egy vadász lelőtt vadkacsát emel a magasba. Mind a nyolcszögletű alsórészen, mind a hengeres felsőrészen gazdag levél és virágdíszítés található. A hengeres rész felső sávjában körben szőlőlevél díszítés látható, amely felett a kályhát egy levelekkel szépen díszített köralakú, kiszélesedő záróelem "koronázza meg". Ennek közepén levelekkel borított félgömb alakú rész látható, csúcsán külső szirmokba burkolt virágformájú fogantyúval.

Az öntöttvas kályhát ma is úgy tisztítjuk mint az elődeink régen: vasporral (liszt finomságú grafitporral) bekenjük, majd száradás után kifényesítjük. Az ilyen fényesítés után a finom minták úgy csillognak, mintha ezüstből volnának.

Szakmai leírás

Öntöttvas kályhákat már a XVI. századtól gyártottak Európa számos műhelyében. Először a vaslemezes takaréktűzhely ("sparhelt") jelent meg, aminek egyik oka a faállomány vészes fogyása volt. A hengeres öntöttvas kályha azonban csak 1830 körül, Bécsből terjedt el Európa-szerte. A vaskályha tette lehetővé az addig szinte kizárólagos fűtőanyag, a fa helyettesítését a magasabb kalóriaértékű kőszénnel.

Alapadatok

Anyag/ Technika:	öntött vas / vasöntés, lakatos munka (gyári termék)
Méretek:	M: 120 cm; Középhenger ÁTM: 25,8 cm; Tető ÁTM: 36 cm

Események

Felhasználás	mikor	1880-as évek
	ki	
	hol	Kismaros

Kulcsszavak

- Erwärmen
- díszített
- fűtő eszköz
- háztartás
- háztartás
- vasöntvény
- vasöntés
- építési engedély
- öntöttvas

Szakirodalom

- Dabóczi Ákos dr. (2012.): Öntöttvas kályha. Kismarosi Kikiáltó, www.kismarosifalumzeum.hu